

ПАРА МЯНЯЦА!

Прадмова да новага «ARCHE»

Дарагія чытачы! Вы трымаеце ў руках нумар «ARCHE», выдадзены ў новым фармаце. У некага з вас адразу паўстане пытанне: навошта мы пайшлі на такую змену і наколькі доўгатрывалым будзе гэты паварот.

Прычын такой эвалюцыі багата. Пералічу найважнейшыя: пасля вялікай паўзы, якая доўжылася ад 2004 года, ужо больш як год як наш часопіс ізноў прадаецца ў кіёсках. У ранейшым фармаце ён проста губляўся на фоне стракатай і маляўнічай прадукцыі, прадстаўленай на іх вітрынах. Яго амаль не заўважалі і слаба куплялі.

Фактычна макет нашага выдання не мяняўся за 20 гадоў свайго існавання. Як мы пачалі выдаваць яго ў 1998, так і працягвалі ў 2017. Але за гэты час адбылася тэхналагічная рэвалюцыя: каляровы друк перастаў быць надзвычай дарагім і, адпаведна, эксклюзіўным; паралельна, рэзка павысіліся тэхналагічныя магчымасці для вёрсткі выданняў.

Але да самага апошняга часу мы не зважалі на гэты тэхнічны прагрэс. У выніку выданне ў плане афармлення выглядала адчувальна састарэлым. Відаць, у 2017 г. гэта было адзінае незалежнае, г.зн. не звязанае з дзяржавай і афіцыйнай акадэмічнай сферай выданне папулярна-гістарычнага профілю ва Ўсходняй Еўропе, якое выходзіла ў такім выглядзе родам з другой паловы XX ст.

Але гэтая змена — не даніна модзе і новым тэхналагічным паведам. Каб выжываць, нам трэба змяняцца. Змяніўшы фармат і спосаб падачы матэрыялаў, мы хочам павялічыць прыцягальнасць выдання, а ў выніку — яго наклад і аб'ём чытацкай аўдыторыі.

Мы таксама зыходзім з таго, што рост чытачоў папяровага выдання немагчымы пры захаванні старых, фактычна наўпадпольных спосабаў дыстрыбуцыі. Мы будзем рабіць усё, каб вярнуцца да нармальнасці, г. зн. каб часопіс прадаваўся толькі і выключна праз падпіску, а таксама ў кіёсках, кнігарнях і іншых прызначаных для гэтага месцах.

У нашых планах — вяртанне да штодвухмесячнай перыядычнасці выхаду ўжо ў другой палове наступнага года.

Стары «ARCHE» быў прадуктам сваёй гістарычнай эпохі, якая незваротна адышла ў нябыт. Таму гэтая змена — доўгатэрміновая. Вяртанне да старога ўжо не будзе. Іншая справа, што цяжка прадказаць, ці здолее абноўлены «ARCHE» дынамічна развівацца, знайсці сваю нішу на медыйным рынку і вытрымліваць канкурэнцыю.

Як вы можаце пабачыць ужо ў гэтым нумары, змяніўся не толькі макет выдання. Рэзка ўрасла колькасць ілюстрацый: цяпер перад вамі ўжо не толькі часопіс для чытання, але і часопіс для глядзення. У цэ-

лым пераемнасць на ўзроўні тэкстаў застаецца: мы працягваем друкаваць навуковыя тэксты са зноскамі, напісаныя не журналістамі або краязнаўцамі, а прафесійнымі гісторыкамі. «ARCHE» застаецца адзінай пляцоўкай у краіне, дзе рэгулярна друкуюцца здабыткі замежнай беларусістыкі, таму як і раней у нас будзе шмат аўтараў, якія пішуць на беларускай тэмы, не жывучы ў Беларусі.

Пераход у новы фармат робіць немагчымы працяг старой практыкі, калі ў часопісе друкаваліся вялікія манаграфіі або тэксты пад сотню старонак. Як вынік, фіксаваўся аб'ём аднаго нумару не існавала. Цяпер тэматычная структура будзе больш уцямнай, а аб'ём нумару — стандартным. Раней бывала так, азнаёміўшыся з нейкім нумарам «ARCHE» адвольнага аб'ёму і напаўнення, не ўзнікала жадання працягваць знаёмства, бо ў новым нумары маглі быць апублікаваныя матэрыялы, ніяк тэматычна з папярэднім не звязаныя і таму канкрэтнаму чытачу нецікавыя.

«ARCHE» цяпер становіцца перыядычным выданнем у сціслым значэнні гэтага слова, а не зборнікам навуковых прац розных эпох і дысцыплінаўнасцяў. Мы спадзяёмся, што тым самым часопіс будзе больш прадказальным, і ў чытачоў стане меней прычын для растання.

Валер Булгакаў